

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САЊАТИ Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan e-mail: uzas@mcs.uz 2014-yil 24-yanvar • №4 (4247)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ЎЗБЕК МИЛЛИЙ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек Миллий академик драма театрининг нафақат мамлакатимиз, балки Ўрта Осиё минтақасида профессионал театр санъатига асос солиш ва уни ривожлантириш, халқимизнинг бой маданий мероси ва анъаналарини асраб-авайлаш, юртдошларимиз, айниқса, ёш авлодимизни миллий ва умумбашарий қадриятлар, Ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида камол топтириш, ёш истеъодларни тарбиялаш борасидаги улкан хизматларини инobatга олиб ҳамда ташкил этилганнинг 100 йиллигини муносиб нишонлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Ўзбектеатр" ижодий-ишлаб чиқариш бириктирилган, Республика Маънавият тарғибот маркази ва кенг жамоатчиликнинг Ўзбек Миллий академик драма театрининг 100 йиллигини нишонлаш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

2. Ўзбек Миллий академик драма театрининг 100 йиллигига бағишланган тадбирларни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Ташкилий қўмита бир ой муддатда мазкур санага муносиб тайёргарлик кўриш ҳамда уни юксак даражада ўтказиш бўйича тадбирлар режасини ишлаб чиқсин.

Ушбу режада: — Ўзбек Миллий академик драма театри биносини капитал таъмирлаш, замонавий техник воситалар билан жиҳозлаш ҳамда худудини ободонлаштириш бўйича тегишли чора-тадбирларни амалга ошириш;

— "Ўзбек Миллий академик драма театри" китоб-альбомини нашрга тайёрлаш ва чоп этиш;

— Ўзбек Миллий академик драма театри ҳақида ҳужжатли фильм яратиш;

— "Ўзбекистон театр санъати: тарих, тараққиёт ва истиқбол" мавзусида республика илмий-амалий конференциясини ўтказиш;

— Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари, меҳнат жамоалари ва маҳаллаларда театр фаолиятига бағишланган учрашувлар ташкил этиш;

— 2014 йилнинг сентябрь ойида Ўзбек Миллий академик драма театри биносида мамлакатимиз театрлари вакиллари ва фахрийлари, маданият ва санъат намоёндалари, кенг жамоатчилик иштирокида ушбу санага бағишланган бадиий кеча ўтказиш тадбирлари белгилансин.

4. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ва бошқа оммавий ахборот воситаларига Ўзбек Миллий академик драма театрининг 100 йиллигини нишонлаш бўйича тадбирларни кенг ёритиш тавсия этилсин.

5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 2014 йил 22 январь

Муҳаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллиги

Буюк мўъжизаларнинг бири бўлган бадиий адабиёт қалбини покловчи, ҳаётга муҳаббат уйғотувчи қудратли куч сифатида, неча асрлардирки, инсонни эзгу мақсадлар сари чорлаб келади. Дарҳақиқат, кўнгил кечинмалари — қувончу қайғулар, изтиробу эзгу интилишларни таъсирчан ифодалашда, ҳаёт мазмунини теран англаш, келажак авлодни инсонийлик, ватанпарварлик руҳида тарбиялашда адабиётнинг ўрнини бошқа ҳеч нарса боса олмайди.

Адабиёт кадр-қиммати унинг нечоғли замонавий экани билан ҳам белгиланади. Замонавийлик адабиётга янгилик руҳ ва мазмун бағишлайди. Янги адабий қаҳрамонларни майдонга келтиради. Давлат ва жамиятнинг бадиий адабиётга эътибори, шубҳасиз, унинг халқчиллигидан, яъни халқ манфаатлари ва орзу-умидлари билан уйғун, вобаста эканидан далолат. Адабиётимизнинг истиқлол йилларидаги тараққиёти ана шундай хулоса чиқариш учун тўлиқ асос беради. Мустақиллиги-

раббатлантиришда кенг имкониятлар яратди. Эндликда ижодкорлар Ёзувчилар уюшмаси йўлланмаси билан республикамизнинг туман ва шаҳарларию энг чекка қишлоқларигача бориб, ўзгаришлар, янгиликлар билан яқиндан танишмоқдалар, янги-янги асарлар зуваласини қайноқ ҳаёт жараёнининг ўзидан олишмоқда.

Истибдод исканжаларидан озод инсон қалб кечинмалари бутун ранг-баранглиги билан тараннум этаётган мустақиллик даври адабиёти ҳақида сўз

МАРДОҲА ВА ЎЗБЕКОНА ШЕЪРИЯТ

мизнинг дастлабки йили буюк мутафаккир ва бобоқалон шоиримиз Алишер Навоий йили деб аталгани, пойтахтимизнинг қоқ марказида бу беназир зот номида Миллий боғ ташкил этилиб, муҳташам хайкали ўрнатилгани нафақат адабиёт, балки бой маънавий меросимизга беқиёс эътиборнинг ёрқин намоёиши бўлди. Мазкур боғда Абдулла Қаҳҳор, Ойбек, Саид Аҳмад ва Саида Зуннунова каби атоқли адибларимизга ўрнатилган ёдгорликлар ҳам замонавий миллий адабиётимизга эҳтиромнинг бардавом эканини кўрсатади. Бугина эмас, ҳар йили энг улуг, энг азиз байрамимиз арафасида барча ватандошларимиз қатори қалам аҳлининг ҳам юксак давлат мукофотлари, унвонлар ва орден-медаллар билан тақдирланиб келинаётгани ижодкорларимизга жўшқин илҳом бахш этмоқда, ижтимоий фаолликка чорламоқда.

Давлатимиз раҳбарининг қарорига кўра Ёзувчилар уюшмаси хузурида "Ижод" жамоат фонди ташкил этилгани қалам аҳлини моддий ва маънавий

юритганда, беихтиёр, ана шу давр адабиётининг ёрқин сиймоларидан бири Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Юсуф ижоди ёдимизга келади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг "Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигини нишонлаш тўғрисида"ги қарори ҳам айнан истиқлол даври адабиётига бўлган эътибор ифодасидир. Қарорда таъкидланганидек, Муҳаммад Юсуф миллий адабиётимиз ва маданиятимизни ривожлантириш, халқимиз маънавияти, онгу тафаккурини юксалтириш, ёш авлод қалбиди ўзликни англаш, миллий гуруру ва ифтихор туйғуларини, эзгу фазилатларни камол топтиришга ёрқин истеъдоди, бетакрор бадиий асарлари, ибратли ижтимоий фаолияти билан катта ҳисса қўшган, бугун ҳам асарлари орқали ўқувчилар қалбиди хайрат ва ҳаяжон уйғотиб келаётган ижодкор.

Давоми учинчи саҳифада.

Абдуғани ЖУМА олган сурат.

Қушдай утиб қуёғимдан дунё кездим,
Кезиб-кезиб топганларим Соғини бўлди.
Қанча олис кетсам шунча қадрини сездим,
Қайда юрсам ёди-меҳрини овунги бўлди.
Айланганим қора қошу қўзғиндан-а,
Ўзимдан қўғимасин халқим, ўзимдан-а!..

Муҳаммад ЮСУФ

Мустақиллик сўзининг моҳиятида мужассам бўлган миллий ўзликни англаш, ўз эл-юртига, ватанига эгаллик туршунчалари моҳиятани ободлик, фаровонлик, бунёдкорлик сўзлари билан бир бутун ва уйғун ҳолда тасаввур этилади. Шу маънода, халқимиз ўз озодлигининг 22 йиллигини нишонлаган 2013 йил Ўзбекистон учун буюк эврилишлар, бунёдкорлик жабҳаларига бой бўлди.

ЮКСАДИШ ДОВОНЛАРИ

Ўтган жума куни Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган мажлисидаги маърузасида давлатимиз раҳбари тилга олган ва барчамиз бевосита гувоҳ бўлаётган бу жараёнларнинг ҳар бири мамлакатни модернизациялаш бўйича изчил давом этаётган ислохотлар стратегиясини яққол намоён этаётир.

Мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини мустаҳкамлайдиган юқори технологияларга асосланувчи машина-созлик ва металлчи қайта ишлаш санъати, қурилиш материаллари, энгил ва озиқ-овқат санъатларидаги ўсиш-ўзгаришлар, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли ва ўрнини мустаҳкамлаш, ташқи иқтисодий фаолиятда экспорт ҳажмини барқарор ошириб бориш ва бошқа кўплаб соҳалардаги ютуқларимиз ҳам салмоқли. Хусусан, ялпи ички маҳсулотнинг умумий ҳажмида қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари улўшининг камайиш тенденцияси ҳам кузатилаётир. Бу жараёни, Президентимиз маърузасида қайд этилганидек, авваламбор иқтисодиётимизда амалга оширилаётган

чқур таркибий ўзгаришларнинг, мамлакатимиз бир пайтлардаги аграр республикадан босқичма-босқич равишда санъати ривожланган замонавий давлатга айланиб бораётганининг яққол тасдиғи сифатида қабул қилишимиз даркор.

Маърузада "Обод турмуш йили" да амалга оширилган ишларнинг кўлами ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг умумжаҳол мезонлари га қиёсан теран таҳлил этиб берилганки, мутолаа жараёнида қўлга киритилган ютуқларимиз салмоғи ва манзараси кўз ўнгимизда яққол гавдаланиб, улар пировард натижада халқимиз маънавий дунёсини юксалтиришга, миллий баркамоллигини таъминлашга хизмат қилаётгани, моддий бойликлар маънавий юксалишининг асос-пойдевори бўлиб хизмат қилишга йўналтирилгани билан аҳамиятлидир. Бу ўринда бошқа кўплаб жиҳатларни айтмаган тақдирда ҳам биргина қишлоқ қурилиши ва меъморчилиги борасида бошланган ва изчил давом этириб борилаётган, мамлакат ободлиги ва ижтимоий тараққиётида алоҳида ўрин тутадиган жараёни тилга олиб ўтмасдан бўлмайдим.

Давоми иккинчи саҳифада.

Сарвара ҚОСИМОВА (ЎЗА) олган сурат.

"ДЎППИ ТИҚДИМ ИПАКЛАРИ ТИЛЛОДАН"

Пойтахтимиздаги халқаро Маданият карвонсаройида "Соғлом бола йили"га бағишланган "Дўппи тикдим ипаклари тиллодан" номли кўргазма очилди. Ўзбек миллий либосларини қайта тиклаш, тарғиб қилиш билан шуғулланувчи фидойи санъат иҳлосманди Фахриддин Абдужабборовнинг шахсий коллекцияси асосида ташкил этилган ушбу кўргазмада юртимизнинг турли вилоятларига хос бўлган эллиқдан ортиқ ноёб дўппилар намоёиш этилмоқда.

Ўзбек дўппилари бугун нафақат бизнинг мамлакатимизда, ҳатто хорижий давлатларда ҳам кенг тарқалган. Тикилиш услуби, бадиий безаклари билан бир-биридан фарқ қилувчи дўппилар ҳар бир худуднинг табиати, маҳаллий аҳолининг турмуш тарзи ва анъаналарини намоён этади. Масалан, Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятларида думалоқ, қуббасимон кўринишдаги дўппилар урф бўлиб, ёрқин иппар билан тикилади. Бу борда Чуст, Марғилон, Кўкон, Андижон дўппиларининг ўзига хос тикилиш услуби ҳам эътиборга лойиқ. Шунингдек, кўргазма давомида муҳислар моҳир хунарамандлар томонидан яратилган замонавий дўппилар жамланмасига баҳо бериши мумкин.

Кўргазма запариди

Сарвара ҚОСИМОВА

ТАСВИРЛАРДА ДАВР НАҲАСИ

Мустақилликнинг илк йиллариданоқ ижтимоий соҳаларнинг барча йўналишлари қатори ўзбек тасвирий санъати ҳам тараққиётнинг янги даврига қадам қўйди. Рассомларда ижодий ўсишнинг янги имкониятлари пайдо бўлди. Пойтахтимизда ва республикамизнинг барча вилоятларида болалар ижодиёти марказлари фаолият кўрсата бошлади, рассомлик коллежлари, тасвирий санъат лицейлари ташкил этилди. Иқтидорли ёшларга Камолиддин Беҳзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти ўз эшикларини очди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1997 йил 23 январдаги Фармонида мувофиқ Ўзбекистон Бадиий академиясининг ташкил этилиши бадиий ижодда ўзига хос янгиликлар даврини бошлаб берди. Давлатимизнинг қўллаб-қувватлаши, яратилган шарт-шароитлар, кенг ижодий эркинлик боис, тасвирий санъатимиз усталарининг ижодий салоҳияти тўла ва самарали юзага чиқмоқда. Бадиий академия рассомларни, энг аввало, ёш истеъодларни халқимизнинг бой маънавий дунёсини, озод ва обод Ватан келажакни олдидаги масъулиятни ҳис этишга, миллий ўзликни англаш гоёларини тараннум этувчи ёрқин асарлар яратишга йўналтириш ҳамда

бу йўлдаги ҳаракатларини рағбатлантириш борасида тинмай изланишлар олиб бораётир.

Ўтган йили ҳам юртимиз

биеннаlesi, "Тасвирий санъат фестивали" лойиҳалари, академик рассомлар асарларининг "Фикрлар парвози" номли кўргазмаси, шунингдек, Мустақиллик, Наврўз байрамлари, Конституция, халқаро музейлар куни, Алишер Навоий ва Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг таваллуд саналарига бағишланган туркум кўргазмалар санъат соҳасида муҳим воқеаларга айланди. Ўзбекистон билан хорижий мамлакатлар ўртасида уста ва дизайнерларимиз ижодини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга ҳамда халқимиз, хусусан ёш авлоднинг эстетик дидини ўстиришга қаратилди. Анъанавий халқаро Тошкент замонавий санъат

Рассом ва замон

Давоми бешинчи саҳифада.

1. Яна бир йил тарих саҳифасига айланди. У сида қандай таассурот қолдирди?
2. Бугунги маданий-ижодий жараён ҳақида қандай фикрдасиз? Ўзгаришларга муносабатингиз.
3. Янги йилдан нималарни кутаясиз? Режа ва тиллақларингиз.

